

УДК: 330

Покальчук О. К., аспірант,
Герасименко Б. Р., здобувач освіти,
Київський національний університет
технологій та дизайну

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ СМАРТ-ЕКОНОМІКИ В СУЧАСНІ СТРАХОВІ КОМПАНІЇ

Смарт-економіка це новий рівень розвитку економічних знань, основою якого є впровадження новітніх цифрових технологій з застосуванням комп'ютерних систем, інтернет ресурсів та інтернету речей.

Наразі вся економіка України і страховий ринок не є виключенням, що переживають складні часи, ще не оговтавшись від наслідків COVID зазнавши нових випробувань, величезних втрат від наслідків повномасштабного вторгнення. Активна імплементація смарт-економіки у роботу страхових компаній, дозволяє втримувати фінансові показники страхових компаній на довоєнному рівні. Застосування інновацій допомагає не тільки знизити собівартість страхових послуг, а й спростити комунікацію між страховою компанією і клієнтом.

Імплементація смарт-економіки в сучасні страхові компанії передбачає:

- трансформацію усіх продуктів в формат електронних полісів, швидкий і частий запуск нових продуктів (включаючи традиційні, великий набір продуктів особистого страхування та продуктів з категорії мікрострахування);
- розширення використання сервісів електронних оплат та активізація використання даних «connecting things» у багатьох видах страхування;
- початок реального використання «big data», надання клієнтам незрівнянно більше широким можливостей для самостійної конфігурації та зміни продуктів;
- широке використання ботів при продажах і обслуговуванні (включаючи врегулювання збитків), диджиталізація при врегулюванні збитків [1; 6].

Впровадження багатьох інноваційних напрямків зародили Insuretech - молоду технологічну галузь, сконцентровану на розробці IT-рішень у сфері страхування. Insurtech - це, по суті, загальний термін, який описує використання інноваційних технологій, щоб допомогти споживачам страхових послуг заощадити і зробити процес більш ефективним [2; 7; 8].

Серед найпопулярніших технологічних рішень, які вже використовуються у страхуванні: big data, штучний інтелект та машинне навчання (20%), страхування на основі часу використання («плати коли

їздиш») (13%), телематика (13%), страхування для IoT-сфери (інтернет речей) (12%), робо-едвайзери та чат-боти (10%), блокчейн (4%) та ін.

Інтеграція телематичних технологій є останню революцію для страхової галузі. Використання телематики в автострахованні зазвичай називають страхуванням на основі використання (usage-based insurance, UBI).

Варіанти страхової телематики, які стали популярними протягом багатьох років, включають моделі визначення тарифу на автостраховання на основі поведінки, такі як Pay-As-You-Drive (PAYD), Pay-How-You-Drive (PHYD), Manage-How-You-Drive (MHYD) та Distance Based Insurance (DBI). Концепція Pay As You Live (PAYL) може стати переломним моментом у страхуванні здоров'я.

У страховій галузі однією з інноваційних трансформацій також є зростання використання імерсивних технологій, таких як віртуальна реальність (VR) та доповнена реальність (AR), для контролю ризиків. Страховики усвідомлюють можливості та починають застосовувати імерсивні технології AR/VR для покращення послуг [3; 9].

Один із прикладів це застосування технологій, телематика - це спеціальна система моніторингу, основною функцією якої є відстеження особливостей водіння конкретної людини. І якщо власник транспортного засобу - обережний водій, він цілком може розраховувати на суттєву знижку страхового полісу як обов'язкової Автоцивілки, так і КАСКО.

У всьому світі страхування з використанням телематики упевнено набирає обертів. Додатковим поштовхом стала пандемія та бажання автовласників економити на страхуванні, з урахуванням їх особистої манери керування та частоти використання авто. Відсоток договорів з телематикою у більшості країн, за виключенням Італії, ще досить малий, але він швидко зростає. Більшість експертів прогнозує, що використання мобільної телематики стане мейнстрімом у найближчі роки [4; 10].

Впровадження Страховиками та МТСБУ електронних договорів у розрізі обов'язкового страхування, призвело до спрощення їх укладання та зростання отриманих страхових премій (рис. 1).

	2023 січень-лютий	2024 січень-лютий	
Кількість укладених договорів страхування ОСЦПВ, шт.	1 098 074	1 124 103	▲ 2.37%
в т.ч. електронних договорів страхування, шт.	708 766	830 085	▲ 17.12%
Сума нарахованих страхових премій за договорами ОСЦПВ, тис. грн.	1 170 787,9	1 435 420,3	▲ 22,6%
в т.ч. за електронними договорами страхування, тис. грн.	832 413	1 139 270	▲ 36,86%
Середній розмір страхової премії, грн.	1066,21	1 276,94	▲ 16%

Рис. 1. Динаміка електронних договорів та страхових премій [4]

За перші два місяці 2024 р. страхові компанії України уклали 1 124,1 тисячі договорів страхування, що на 2,37% більше за аналогічний період 2023 р. Так, 74% страхових полісів ОСЦПВ було оформлено в електронному вигляді, що становить 830 тисяч договорів від загального числа. Якщо порівнювати з відповідним періодом 2023 р., питома вага укладених таких договорів у цифровому форматі збільшилася на 17%.

За січень-лютий 2024 р. загальна сума нарахованих страхових платежів становить 1,43 млрд грн, що на 22,6% більше за аналогічний період минулого року. Розмір середньої страхової премії за договорами ОСЦПВ становить - 1 276,94 грн (+16% у порівнянні з аналогічним періодом 2023 р) [5].

Отже, як висновок можна стверджувати, що сучасна епоха цифровізації перетворює не лише спосіб, яким ми ведемо бізнес, але й усі аспекти нашого життя, включаючи страхування. Використання передових технологій, електронних рішень та аналізу великих обсягів даних відкриває нові можливості для страхових компаній та забезпечує клієнтам більш широкий доступ до страхових послуг та зручний сервіс. Такий швидкий розвиток вимагає від компаній страхування гнучкості, інновацій та глибокого розуміння потреб своїх клієнтів для успішного пристосування до цих змін.

Література

1. Інтернет ресурс «Економічна правда» - <https://www.epravda.com.ua/columns/2021/02/9/670823>
2. Качан Олексій «Штучний інтелект та страхування» <https://roll.expert/shtuchniy-intelekt/>
3. Онлайн-журнал - Forinsurer – «Технології: Телематика, BigData, IoT, Штучний інтелект» - <https://forinsurer.com/theme/77>
4. Офіційний сайт Моторне (транспортне) страхове бюро України - <https://www.mtsbu.ua/news/post/vid-pochatku-roku-strahovi-kompaniyi-uklali-ponad-11-mln-dogovoriv-oscpv>
5. Офіційний сайт ПрАТ «СК «ARX» <https://arx.com.ua/blog/interesting-about-insurance/yak-telematyka-u-avtostrakhuvanni-domomahaie-vodiiam-ekonomiyu>
6. Пузирьова П. В. Актуальні аспекти менеджменту організації страхового бізнесу / П. В. Пузирьова, Ю. Г. Ковальська // Формування ринкових відносин в Україні. – 2012. – № 3 (130). – С. 100-103.
7. Пузирьова П. В. Засади використання штучного інтелекту в інвестиційно-фінансовій сфері / П. В. Пузирьова, Д. Ірназаров, О. Халіляєва // Управління бізнес-процесами та технологічними інноваціями в сучасних умовах та в післявоєнний період = Management of business processes and technological innovations in the current context and in the post-war period : збірник тез доповідей Міжнародної наукової конференції, м. Київ, 10-11 жовтня 2023 року. – Ч. 2. – Київ : НТУ, 2023. – С. 136-139.

8. Пузирьова П. В. Інноваційні кластери як механізм забезпечення конкурентоспроможності країни в умовах післявоєнного розвитку / П. В. Пузирьова, Є. Садовський // Управління бізнес-процесами та технологічними інноваціями в сучасних умовах та в післявоєнний період = Management of business processes and technological innovations in the current context and in the post-war period : збірник тез доповідей Міжнародної наукової конференції, м. Київ, 10-11 жовтня 2023 року. – Ч. 1. – Київ : НТУ, 2023. – С. 198-200.

9. Пузирьова П. В. Інноваційні стратегії формування та розвитку конкурентоспроможної діяльності страхових компаній у сфері міжнародного та національного контексту / П. В. Пузирьова, О. Покальчук // Проблеми інтеграції освіти, науки та бізнесу в умовах глобалізації : тези доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 6 жовтня 2023 року / ред. О. В. Ольшанська. – Київ : КНУТД, 2023. – С. 54-55.

10. Пузирьова П. В. Формування механізму економічної безпеки підприємств у фокусі інноваційного стратегічного розвитку / П. В. Пузирьова, О. Покальчук, А. Свиридов // Управління бізнес-процесами та технологічними інноваціями в сучасних умовах та в післявоєнний період = Management of business processes and technological innovations in the current context and in the post-war period : збірник тез доповідей Міжнародної наукової конференції, м. Київ, 10-11 жовтня 2023 року. – Ч. 2. – Київ : НТУ, 2023. – С. 140-143.

УДК: 330

Ратинська О. С., Перков С. О., здобувачі освіти,
Київський національний університет
технологій та дизайну

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В ЕПОХУ СМАРТ-ЕКОНОМІКИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

У сучасному світі, де технології стрімко розвиваються, інформація стає найціннішим ресурсом, що призводить до настання нової епохи - епохи смарт-економіки. У такому контексті забезпечення конкурентоспроможності для підприємств стає ключовим завданням, а особливо під час воєнних дій. Говорячи про смарт-економіку, необхідно наголосити, що це концепція економіки, яка базується на використанні передових технологій, обробці великих обсягів даних та інтелектуальних алгоритмах, і яка передбачає максимальне використання інформації та впровадження інновацій у всі сфери життя, включаючи промисловість, освіту, медицину, транспорт і торгівлю. Конкурентоспроможність, у свою чергу, означає здатність підприємства, галузі чи країни ефективно конкурувати на світовому ринку. У